Nr 16 Zakopane, dnia 12 grudnia r. 1923. Rok I.

GŁOS ZAKOPIAŃSKI

pismo tygodniowe społeczne, ekonomiczne i kulturalno - oświatowe.

Telefon 56. REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Zakopane, Krupówki 20 Telefon 56.

Cena numeru Mk. 60000. — Nabyć można w księgarniach, na dworcu kolejowym, w trafice.

Lista gości

przybyłych do Zakopanego w okresie 29. XI — 10. XII 1923 r.

Uwaga. Miejscowość, skąd dana osoba przybyła, oraz pensjonat w którym się zatrzymała oznacza się skrótami t.j. literą (miasto) i liczbą (według kolejności spisu pensjonatów).

Miasta: Warszawa = W, Kraków = K, Lwów = L, Poznań = P, Łódz = Ł.

Pensjonaty i hotele: 1) Albion, 2) Arwa, 3) Borek, 4) Boruta, 5) Cieszynianka, 6) Cieślówka, 7) Czarny Staw, 8) Dworek, 9) Dzidka, 10) Dora, 11) Gencjana — Krokus, 12) Gerlach, 13) Grunwald, 14) George, 15) dr Hawrankowa, 16) Halka, 17) Jerzewo, 18) Jasna, 19) Jurand, 20) Kujawianka, 21) Kmicic, 22) Krywań, 23) Kamilla, 24) Kubinówka, 25) Konradówka, 26) Kresy, 27) Królewianka, 28) Lublinianka, 29) Litwinka, 30) Leśniczanka, 31) Łubień, 32) Łada, 33) Marilor, 34) Marysin, 35) Morskie Oko, 36) Marja, 37) Mak, 38) Mięguszowiecki, 39) Nasza, 40) Nieczuja, 41) Orawa, 42) Orawianka, 43) Obrochtówka, 44) Orla, 45) Oleńka, 46) Polanka, 47) Promienna, 48) Pod Lipami, 49) Pod Bratkami, 50) Pod Matką Boską, 51) Sarjusz, 52) Sanato, 53) Smreków, 54) Stamary, 55) Stella, 56) Szałas, 57) Szopenówka, 58) Sienkiewiczówka, 59) Świetlana, 60) Turnia, 61) Tatry, 62) Warszawianka, 63) Wielkopolanka, 64) Wawel, 65) Wierchy, 66) Wrzos, 67) Wiosna, 68) Warta, 69) Wołodyjówka, 70) Zacisze—Bohdanówka, 71) Zakrzówek, 72) Zośka, 73) Złotogłów, 74) drowej Żychoniowej, 75) Za Bramką 76) Zagórze, 77) Zakątek, 78) Zbyszko, 79) Pod Gewontem, 80) Sport, 81) Turystów, 82) Staszeczkówka, 83) Dziadulski, 84) Modrzejów, 85) Sanat Czerw. Krzyża, 86) Wybrana, 87) Dom Zdrowia Naucz. 88) Odrodzenie.

Abramowiczowa Jadw. K38 — Albinowska Czesł. Krotoszyn 28 — Andrzejewska Jadwiga Wilno 79.

Bojarzyńska Wład. Brody, Kamieniec 1294 — Berlin Mich. Białystok 26 — Bajer Czesław Ł Cyrla Nr 1309 — Bękowska Joanna Koluszki, 70 — Braum Ir. W2 — Barczak Leon z żoną Muszynno 62 — Baumgarten Wład. Ł65 — Bernard Wacł. W80 — Boraks Stan W65 — Berman Eug. W39 — Borkowski Wład. Pruszków 28 — Błędowska Ir. W2 — Bolewski Zbigniew W1 — Bohuszewiczowa Stan. W „Gąsienicówka" — Bronstejn Zof. W41 — Bełażnicki Stan. Piotrków „Okszanka" — Burba Marta i Emilja „Ryngowiany 70 — Borer Czesł. Lublin 70 — Bojemska Marja, W63 — Bardeccy Józ. i Sylwia W30 Bobotkowa Marja Łowicz 57 — Blatt Alfred i dr Blatt Szymon K62 — Burzyńska Anna W87 — Birnówna Kaz. L87 Borkowski Wład. K„Sas" — Bechinbuchowa Hel. Wilno 70 — Bader Amalja L47 — Borkowska Zof. W65 — Bajówna Mar. Kaz. Przemyśl 56 — Beister Elżb. K21 — Banach Mina K79—Brockhausen Hel. W11.

Capińska Olga, Binczarowa 70 — Cybulski Jul. L62 — Chełkowski Miecz. Cieszyn — 25 Czermińska Jan. z córką Skoków 53 — Dr Cybichowski Czesł. Kościan 53 — Chrzączczewska Zof. W37 — Cichocka Marja, K Zakład SS. Sercanek — Ciepielewska Henr. W „Zalesie" — Ćwiertniak Kamil K2 — Chiźniakowa Hal. Łuck 77 — Czerny Stan. Kosin 11 — Chabielska Marja W Bystre Łuszczak — Czechowska Ir. W 52 — Chowiński Ludw. poseł W1 — Czyżewska Klot. W35. —

Dąbrowski Stef. K62 — Dowsinowa Ela Konin 52 — Dońska Fel. Ł41 — Dobrowolska Zof. Wały 70 — Dzierzgowska Danuta, W4 — Dawydowski Wł. Workowice „Irenka"—Dzierzbowski Miecz. z ż. W80 — Dutkiewiczowa Aleks. Wielce, Zwijacz (stacja) — Dandydowska Marja K „Irenka" — Dąbrowska Kar. K Ustup „Halszka" — Daniłow Paw. L 85 — Dzierzbicka Jadw. W85 — Dyndałowa Kat. Bielsk Nowotarska 820. — Dronicz Helena Bieniakonie 87 — Dubielecki Wład W80 — Dziewałtowski Gintowtt Rom. W. Szkolna 6 —

Erik Aleks. z żoną W35 — Ehrlich Sara Ł68.

Fleminger Olga L32 — Froncz Tad. 52 — Fajwicz Rywka 8 — Friedberg Lola K 8 — Ficner Barbara Konin Sercanki.

Gierłowski Henryk W72 — Giżyńska Mita Przemyśl 21 — Górecka Stan. W „Biały Domek" — Gelblat Samuel z ż. W80 — Grinfeld Gabr. z ż. Sosnowiec, Stara Polana 44 — Grudzińska Jan. W86 — Grabowski Stan. P26 — Gutkowski Wład. W2 — Gerliczowa Hel. z córką W2 — Głodzikówna Marja, Sanok „Kosówka" — Głowiński Mich. Ł Bystre dom Tańczuka — Grabowski Stan. P80 — Gersz Feliks z rodziną Turczyn 8 — Gutowska Stef. Jaworzno 87 — Dr Glatter Stef. Ł82 — Gajewski Tad. P1 — Gąssowski Wiesł. W25. —

Husarzewska Marja, Żyrardów 67 — Hirszberg Róża z dziećmi Ł. 63. — hr Hutten-Czapski Emeryk, W52—Heneck Halina Włodzimierz 86

Jagielnicka Mat. Inowrocław, Jasińska Józ. Kraków, Jakubiszyn St. Chodaczków Wielki Dom Zdr. Naucz. — Jałowiecki Wacł. Wilno 52 — Jagoda Bron. Ł55 — Józefowicz Olga Wilno 62 Jaworska Marcela W50 — Jabłońska Wanda W 86 — Januszkiewicz Wanda W85 — Junosza-Stępowska Hiacenta W80 — Jabłoński Wacł. Usarzów 65 — Jelski Henryk W68 — Jurjewicz Elżb. Kanie 80 — Jaworowski Kaz. z. ż. W33—

Kłośkowska Adela P62 — Kowalewska Jadw. Żyrardów 70 — Kaufman Hel. W1 — Kupis Marja W Kasprusie 38 — Kataszek Szym. W35 — Kozłowski Wład. W62 — Kucharczyk Mik. z ż. Pińsk, 79 Kreczyńska Jul. z syn. W „Kalina" — dr Knosef Jul. L75 — dr Klinhofer Leon L75 — Knittlowa Hel. W Ustup „Halszka" — Kofler Szymon L1 — Karasińska Eug. W63 — Kiełbasińskie Elż. i Miecz. Ł79 — Krukowska Rozalja z córką Ł80 — Kamieniecka Marja W84 — Korzeniowska Zof. W35 — Krusche Elż. Pabjanice, 57 — Katalaluk Marja, W56 — Kapusta Winc. K79 — Kumanowska Ant. Ruchłów 70 — Kobylińska Marja Kielce 76 — Kozarska Michal. Horodziej 64 — Kulikowska Hel. W64 — Kotlicki Gust. W35 Karanowska Zof. z córką Milanówka Bystre dom Łuszczka — Krawczyk Józefa W5 — Kaliski Moryc Włocławek 19—Kosturkiewicz Stefanja Buczacz, Kędlarska Marja, Monasterzyska, Karwowska Jadw. Wrocisze w, Dom Zdr. Naucz. — Kozłowska Zof. W 74 — Kietlińska Kaz. Wólka Konopna 87 — Kowalczyk Zof. K28 — Kociubińska Mar. W55 — Koralanka Józ. Końskie 56 — Karasiński Stan. K79 — Kosibieńska Wal Toruń 1 — Knoff Cz. W52 — Kopecki Cels. W89 — Korzeniowska Zof. W39 — Kozarski Piotr Kielce 81. —

Ks. **L**agony Kaz. L3 — Laszkiewicz Stan. Kraśnik 74 — hr. Ledochowska Marja Lublin „Leśniakówka" — Lukas Edw. W35 — Liszewski Modest P62 — Lipski Jan Złoczów 57 — Lipski Marj. Siemanowicze 87 — Laskier Marja Działoszyce 8 — Lewakowska Zof K 65.

Łęcki Bron. W62 — Łoziński Cezary W 52.

Makowska Marja, W „Staruszek" — Mierzyński Tad. z żoną W62 — Mazarakowa Hal. Łuck 39 — Mikulska Marja K52 — Młynarski Feliks W62 — Moritz Wit. W62 — Mohl Marja, Wilno 25 — Marecki Konst. Nakło Sienkiewicza 3. — Młynarska Alina W4 — Metzger Otto Biała 79 — Młynarski Tom. Kalisz „Odrodzenie" — Maruska Zen. Częstochowa „Odrodzenie" — Makarczyk Hanna Przatów 52 — Migdalska Anast. W85 — Malhomme Amalja W62 — Michniewicz Mita W65 — Majchrzak Agn. W63.

Niemyska Hel. Ostrołęka 64—Nowoświat Hel. Bydgoszcz „Pająkówka" — Najman Jan, W62.— Nowakowa Bron. Juljanów 85 — Nowicka Wanda P85 — Nowakowski Ad. Nowy Sącz 62 — Niemirowska Teod. Żyrardów 87.

Orpiszewski Adam Ł „Zalesie" — Olszewski Zygm. W43 — Odrzywolski Tad. Kleczany, 35. — Obuchowiczówna Stan. W30 — Okulicz Stan. W 2.

Podgajski Mikołaj Wołyń, Skibówki 6 — Pikielow Hel. Wilno 3 — Przedpełska Jadw. Błonie, 62 — Poznańska Paulina Ł68 Pułjanówka Marja, W3. — Płocki Stan. Bielsk, ul. Kościelna 33 — Pająk Genowefa Ł11 — Petrykowski Miecz. P28 — Prohaski Włodz. W80 — Potocki Hel. z dziećmi W ul. Kasprusie 38 — Petryko-Petrykowski Aleks. Miecz P5 — Pogorzelska Hel. W2 —hr Potocki Aleks. Rymanów, 35 — Przesławska Hel. W63 — Paberr Katarz. Łotwa 85 — Porzycka Jadw. W Kościelna 12 — Ginwiłł-Piotrowska Felicja, Falkowice „Ustronie" — Pelcówna Marja, Wieliczka 74 — Pierożyńska Klara z syn. W 57 — Przestrzelska Aleks. i Polcochówna Hel. W87 — Pokutyńska Wanda Strzemieszyce 87 — Polkowski Stef. W „Sas" — Peyser Miecz. W55—Petryk Aniela P35— Paszyc Wład. Sosnowiec 80 — Potuczek Wacł. K47 — Perec Żaneta W47 — Pukasiewicz Leonarda L56—Pabich Halina W 11 — Pierożyńska Klara W67.

Rycembell Wacław W35 — Reichenbaum Alfr. Ustroń 35 — Rubin Róża Korczyn 75 — Rajkin Kat. W80 Radomski Zyg. Lublin 57—Rulkowski Eug. Bielsk „Zakopianka" — Rogozińskie Hanna i Paul. Ł72—Rykowska Jan. Żyrardów 85— Rachmenfeld Zygm. W82 — Rahm Wilh. W23— Romanówna Wanda Emanuela W dom SS. Sercanek — Remer Czesława W74 — Ks. Radziwiłł Albr. Nieśwież 33 — Radlińska Stef. Dąbrowa 1.

Szytkowski Włodz. Wilno 62 — Stankiewicz Witold Błędowa 73 — Szaynok Wład. L 83 —

Spielman Ludw. Ł44 — Stefański Jan Chełmno 23 — Schracz Henr. K35 — Schreiber Hel. W5 — Spaulang Reg. K79 — Szpindur Jul. Bobrka 18 — Sado Ella Targowica „Anielówka“ — Sikorowicz Jan Czesł. K62 — Schmidt Małg. Pabjanice 66 — Szulkin Leonja, W72 — Suchara Jan Czaple 5 — Siemiński Albin W62 — Szapiro Izaak W75 — Strzałecki Tad. z ż. W70 — Śliwiński Leon W35 Leon W35 — Starnawska Hel. W4 — Strzeszewski Wiktor z ż. Bielnowice 62 — Szewczyk Bronisława Ł63 — Skarzyńska Wanda, W 63 — Salwicki Miecz K Rynek 7 — Staniszewski Stan W37 — Sawicka Jan. W85 — Świebocka Marja, Opatów 87 — Smielewska Kryst. Dąbrowa 87 — Swierkosz Stef. P87 — Strauss Karol i Skarzyńska Marja W33 — Świeżawska Emma Nieledew 70 — Szopiński Jan Wilno 70 — Siciński Kaz. Kielce 79 —

Tomaszewicz Katarz. Wilno 2 — Tylbor Dorota W 63 — Tabaczyńska Ir. Racięcin 66 — Tkaczyński Andrzej Krzemieniec 65 — Tarnowska Marja Suchedniów „Mrzonka“ — Trojanowska Marja z córką, Trzeszkowice 13 — Telszewska Jadw, W63 — Trębicka Zof. z córką W62 — Treter Tad. z ż. Lisko 62 — Taszycka Wiktorja P22 — Tomicki Stan. z ż. Sosnowiec „Zalesie“ — hr Tyszkiewicz Stan. K33 — Ticnerówna Barb. Konin Zakład Ss. Sercanek — Tatarowa Jan. Ujsół 87 — Traugott Ida L47. —

Dr Usgrusz Antoni P 2. — Uroda Józ. K80. — Urodź Józ. Brwinów W.

Werwińska Józefa Poznań 62 — Wilczyński Marjan Lwów 85 — Waleszowska (Wierusz) Jadw. W87 — Wójcicki Kazimierz W 70 — dr Włyński Kalikst. Szczawnica 52 — Weilhowa Wanda, W. 86 — Wolski Wład. z ż. W62 — Wensławski Edm. Krasne, „Anielówka“ Wasiukiewicz Marja, Radom 49 — Witoszyńska Marja Przemyśl 51 — Wróblewska Hel. W63 — Wiktorówna Walerja Radomyśl18 — Wisznowitz Zof. K47 — Wisłocka Anna z córką K46 — Wołowska Mar. W74 — Włoszczewska Jan. W9 — Warszawska Mich. Sosnowiec 11

Zlasnowska Anna z córką, W33 — Zawadzki Stan. z ż. P53 — Zakrzewska Natalja Rozpr. 85 — por. Zemsta Jerzy W62 — Załęska Jadw. W43 — Dr Zalewski Kaz. Chełm „Leśniakówka“ Zyss Marja 6 — Żmigrodzka Oktawia Nowogródek 38.

Z zagranicy: Dżapanoff Zachari, Bułgarja 15. — Gerstner Hirsch, Berlin, Krupówki 58. — Herrmannowie Abraham i Salomon, Czechosłowacja 78. — Dr Kurnikowski Zdzisław, Stany Zjedn, 80. — Luczek Stefania, Ryga, „Ostoja“ — Bandzewicz Wład. Dynaburg 52. — Beer Feigla, Lipsk, Stara Polana 38. — Zubrysówna Petronela, Kowno 3. — Maril Alfons, Cechosłowacja „Staruszek“ — Karlowar Józef, Jugosławia 79. — Jakóbowicz Herman, Czechosłowacja. „Pod Gubałówką“. — Bohâč Jarosław, Czechosłow. 79. — Kliment Franciszka, Czechosłowacja, ul. Witkiewicza 7. — Zalaman Jan, Tukums Oiwa 26. — Van Loy Marcel z żoną, Bruksela, 51. — Nayborodin Nadieżda, Kiszyniów, 43. — Goluschkow Basyli, Rosja, 3. — Rubakow Nikołaj, Rosja, 3.

Podziękowanie.

Wszystkim którzy z powodu śmierci

bł. p. Markusa Stattera

złożyli nam wyrazy współczucia, na tej drodze — składamy serdeczne podziękowanie.

Żona i rodzina.

Na fałszywej drodze.

Podatki gruntowe wpłacane do Skarbu Państwa na rok bieżący w listopadzie i grudniu roku bieżącego wywołują potrzebę zastanowienia się przez chwilę przynajmniej nad faktem, który jest jedną z przyczyn słabości finansowej państwa i kto wie czy nie jest przyczyną osłabienia autorytetu władzy i państwa.

Kto zechce zajrzeć do list podatków gruntowych, o których wyżej mowa, dozna uczuć politowania, wzgardy, niesmaku i trwogi.

3000 od morgi! słyszycie? w listopadzie — w grudniu 1923 r.!

3000 od morgi — to 1/10 jednego jajka — to 30 gramów pszenicy.

Gazda na 10 morgach na całym obszarze Rzeczypospolitej płaci 1 jajko na stworzenie potęgi świeżo narodzonego po wiekowej niewoli niepodległego państwa.

Prawodawcy w sejmie uchwalili podnieść tę stawkę aż 15 do 20 razy za II półrocze 1923 r.

Przeliczcie sobie teraz, kochani czytelnicy, ten podwyższony podatek na jajka i na pszenicę a wtedy dowiecie się w jaki sposób wychowuje się u nas ciemnego kmiotka na światłego i świadomego swoich obowiązków obywatela.

Niech że się jednak już więcej nie gorszą ci, którzy widzieli i słyszeli podkpiwania i wesołe żarty z podatków rolnych tych przez sejm suwerenny i narodowy ochranianych wbrew ich żywotnym interesom moralnym i materjalnym biednych potomków króla Piasta, wodzonych za nos przez wszechładne zaślepione partyjnictwo.

Przebieg pogody

w listopadzie roku 1923 w Zakopanem.

Pogoda w ciągu większej części listopada odznaczała się nader dużą zmiennością temperatury, wskutek szybkich wahań ciśnienia i zawierała w sobie wszystkie typowe dla Zakopanego fazy przejściowe od pięknej pogody jesiennej do zimy kontynentalnej.

Pierwsze dni miesiąca, przeważnie pogodne, kształtowały się pod wpływem wysokiego ciśnienia nad kontynentem europejskim, Europą południowo-zachodnią, oraz nad Alpami i Karpatami. Wskutek prądów południowych, dużego usłonecznienia i powstania miejscowych mgieł w porze nocnej, temperatura w tych dniach utrzymywała się dość wysoko. W dniu 7 listopada, depresja barometryczna przesuwająca się z nad Austrji i Czechosłowacji spowodowała wiatr halny, a w dniu następnym deszcz w górach i śnieg, który w nocy i rano 9 listopada padał nawet w Zakopanem, topniejąc natychmiast. Jednak w dniu 9 listopada znowu nastąpiła piękna pogoda, trwająca do dnia 14 listopada, zależna od obszaru wysokiego ciśnienia, zalegającego cały kontynent europejski. W dniu 14-ym, niż barometryczny, dążący z nad Węger, wywołał wiatr halny i przejściowe pogorszenie się stanu pogody w dniu 15-ym — deszcz i śnieg. W następnych dniach 16 i 17-go, wskutek silnych prądów południowych, pogoda była zmienna o zachmurzeniu niezbyt dużem i temperaturą dość wysoką zwłaszcza w godzinach popołudniowych (max. 10°C). Zasadnicza zmiana pogody nastąpiła w dniu 18-ym pod wpływem depresji ogarniającej całą Europę i pogoda przybrała charakter zimowy. Dnia 19-go powstała powłoka śnieżna (16 cm), temperatura spadła do 11 stopni poniżej zera; stan pogody po większej części pochmurny z opadami, często mglisty przeplatany krótkotrwałemi wypogodzeniami, przetrwał tak do dnia 27 listopada. W dniu 27-ym pod wpływem depresji barometrycznej nad Austrją, nastąpił wzrost temperatury i odwilż z deszczem, a przesuwająca się depresja w kierunku południowym w dniu 29-ym spowodowała parodniowy wiatr halny, wskutek czego pokrywa śnieżna znikła, pozostając jedynie w górach. Opady w listopadzie były średnie i wynosiły 114 em. Średnia ciśnienia powietrza wynosiła 686.4 mm., temperatury 1.9°, wilgotności 83%. Ilość godzin słonecznych 93. Panujące wiatry południowe i południowo-zachodnie.

J. Fedorowicz.

Kierownik Stacji Metereologicznej w Zakopanem.

••• KRONIKA. •••

Ruch gości. Biuro meldunkowe podaje liczbę przybyłych do Zakopanego gości w okresie od 26 listopada do 9 grudnia b. r. na 490 osób, w tem 15 cudzoziemców.

Dowództwo garnizonu w Zakopanem zawiadamia, że kancelarja jego została przeniesiona do domu „na Spyrkówce“ (przy drodze do Poronina i urzęduje od godz. 8—12 i 15—18 (w święta 10—12).

Stacja metereologiczna w Poroninie po paroletniej przerwie w funkcjonowaniu została znowu uruchomiona i zaopatrzona w nowe przyrządy. Jestto stacja III rzędu, istniejąca już 20 lat, w ciągu których oddała nauce poważne usługi. Stacja mieści się na tartaku p. Uznańskiego, a kierownictwo jej powierzono p. Galicy.

W sprawie Pol. Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych proszeni jesteśmy o zaznaczenie, wobec fałszywych kolportowanych opinji, że instytucja ta jest wskrzeszeniem powstałej jeszcze za dawnych polskich czasów instytucji ubezpieczeń o tej samej nazwie, opartej na pierwiastku samorządowym i mającej na celu głównie dobro publiczne, co wyraźnie określa § 16 statutu:

„Po odłożeniu na kapitał zapasowy dla każdego działu odpowiedniej części nadwyżki funduszu Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, resztę przeznacza się na cele natury publicznej, związane z zadaniami Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, a w szczególności na:

a) środki przeciwpożarowe, jako to: zakładanie straży ogniowych, udzielanie im zasiłków, dokonywanie prób i badań w zakresie środków i sposobów walki z klęską ogniową, wydawanie dyplomów, odznaczeń i nagród;

b) zapomogi dla związków straży ogniowych i ich poszczególnych oddziałów;

c) popieranie akcji władz komunalnych, w kierunku urządzania zbiorników wody, studzien zwykłych i artezyjskich, oraz wodociągów;

d) popieranie budownictwa racjonalnego, zwłaszcza po pożarach masowych, a w tym celu przeznaczanie funduszów na prowadzenie działu wydawania pożyczek ulgowych na budowę ogniotrwałych zagród po pożarze, tudzież przykrycie budowli już istniejących materjałami ogniotrwałemi;

e) popieranie organizowania wytwórni wzorowych materjałów ogniotrwałych, tudzież udzielanie pożyczek nisko-procentowych stowarzyszeniom budowlanym, zakładanym na zasadach spółdzielczych, zwłaszcza przez samorządy, w celach racjonalnej odbudowy;

f) popieranie organów samorządowych, przy zakładaniu składów materjałów ogniotrwałych

i udzielanie rzeczonych materjałów miejscowej; ludności na warunkach ulgowych;

g) popieranie badań metereologicznych w zakresie opadów gradowych;

h) popieranie istniejących pracowni bakterjologicznych w zakresie badań naukowych nad zarazami inwentarza żywego, i zaopatrywanie ludności w szczepionki ochronne na warunkach ulgowych, oraz popieranie walki z epidemjami;

i) wszelkiego rodzaju badania naukowe i wydawnictwa, mające na celu szerzenie idei ubezpieczeniowej i spółdzielczej, zwłaszcza przez samorząd;

j) popieranie wogóle wszelkich poczynań kulturalnych, należących do zakresu działalności Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych".

Samobójstwo na Giewoncie. Dnia 7-go b. m. do tut. kom. pol. państw. zatelefonowano z Krakowa, że niejaki Ignacy Krzesiak, funkcjonarjusz bayonu celnego udał się 2 b.m. do Zakopanego w celu odebrania sobie życia na szczycie Giewontu, o czem zawiadomił listownie przełożoną władzę

Komisarjat policji wobec tego wysłał natychmiast funkcjonarjusza, który sam bez asysty członka Tatrz. Pog. Rat., które w ostatniej chwili zawiodło, pokonawszy wiele trudności i niebezpieczeństw, wydostał się na szczyt i z przerażeniem znalazł w przęsłach żelaznych krzyża trupa samobójcy z przestrzeloną czaszką. Obok leżał rewolwer.

Dnia 9-go b. m. zwłoki denata zostały sprowadzone do Zakopanego i złożone w kostnicy cmentarnej. Powodem tego rozpaczliwego i nieco romantycznego czynu była podobno utrata posady.

W sprawie podatku gruntowego i domowego. W dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Nr 117 z dnia 17—XI 1923 pod poz. 934 ogłoszoną została ustawa z dnia 31 października 1923 podwyższająca drugą (półroczną) ratę podatku gruntowego i domowego za rok 1923, a to przez ustanowienie:

a) mnożnika **15** dla podatników opłacających 1.000.000 mp. podatku państwowego w jednej gminie.

b) mnożnika **20** dla podatników opłacających powyżej 1.000.000 mp. rocznie w jednej gminie.

Podatnicy ad a) mają zatem zapłacić 15 krotną, zaś podatnicy pod b) 20-krotną (półroczną) ratę podatkową za II półrocze 1923.

Podwyżce tej nie podlegają opłacający tytułem podatków powyższych rocznie poniżej 50.000 mp. oraz ci płatnicy, którzy podatek za II półrocze roku 1923, poprzednio obliczony przez Kasy Skarbowe zapłacili już przed 15. IX. 1922 w całości.

Jeżeli zapłacono w tym terminie tylko część tego podatku (za II półrocze 1923), to ta część nie ulega obecnie podwyżce.

Te podwyższone raty podatkowe mają być zapłacone w myśl art. 2 powyższej ustawy w terminie miesięcznym od ogłoszenia ustawy czyli do 17 grudnia 1923.

Niezapłacenie najpóźniej do 31. XII. 1923 raty podatkowej spowoduje doliczenie kary za zwłokę wynoszącą 5% za każdy dzień zwłoki.

Z kroniki policyjnej. Za kradzież bielizny w pensjonacie drowej Żychoniowej na summę 80 miljonów marek aresztowani zostali Fryderyk Albinowski, Teofil Królikowski i Stefan Szwarga. Bieliznę odebrano. — Za kradzież kuferka z bielizną, garderobą i 5 milj. gotówki u Macieja Bachledy aresztowano i odstawiono do sądu Alojzego i Józefa Jaśkowiaków i Stefana Rateja. — W restauracji „Morskie Oko" dwaj zajęci tam robotntcy Władysław Zając i Stanisław Ziemba skradli 15 fl. likierów wartości 45 milj. mk. — Nieznani sprawcy skradli nocą w „Księżówce" świnię, 3 gęsi i 2 koce.

Z Gremium pensjonatów.

Podwyżka cennika. Starostwo zatwierdziło nową następującą podwyżkę cennika pensjonatów i hoteli, obowiązującą **od dnia 12 b. m.**

10% podwyżki na utrzymaniu i pokojach, oraz za opał węglem 250.000, — za centralne 350.000.

Echo przyjęcia Bułgarów. Komitet przyjęcia wycieczki bułgarskiej w Polsce nadesłał na ręce „Głosu Zakopiańskiego" następujące podziękowanie Gremium za udział w zorganizowaniu przyjęcia:

„W imieniu Komitetu Przyjęcia Wycieczki Bułgarskiej w Polsce pozwalamy sobie złożyć WPanu najserdeczniejsze podziękowanie za trudy poniesione w przyjęciu wycieczki w Zakopanem w dniu 20—21 września 1923 r.

Jednocześnie prosimy o łaskawe podziękowanie w imieniu Komitetu wszystkim tym osobom, które bądź to jako członkowie Komitetu Zakopiańskiego, bądź też z własnej dobrej woli przyczyniły się do pomyślnego wyniku przyjęcia, co sądzimy — ułatwiło Rzplitej zdobycie szeregu przyjaciół w Bułgarji i przyczyniło się do zacieśnienia serdecznych węzłów przyjaźni między dwoma bratnimi narodami. Prezes Komitetu Prof. Dr Błędowski, Sekretarz Komitetu Czesław Leśniewski".

Sprawa 5% od rachunku na rzecz służby zamiast napiwków ma być w krótkim czasie pozytywnie przez władze załatwiona. W myśl propozycji Gremium inowację tę wprowadziłyby tylko te pensjonaty, w których służba wyrazi swą zgodę. Zainteresowani w tej sprawie właściciele pensjonatów powinni już obecnie ze swoją służbą porozumieć się.

Rozporządzenie.

Do Zwierzchności Gminy w Zakopanem.

Odnośnie do tut. rozp. z 17. III.b. r. L 9484 i z 21, VI. b. r. L 15140 zwracam uwagę P. T., że wydane temi rozporządzeniami zarządzenie co do utrzymania w porządku ulic, gościńców, dróg, jezdni, i chodników mają analogiczne zastosowanie w porze obecnej także do gromadzącego się na ulicach chodnikach i t. p. śniegu.

Zauważam, że usuwanie śniegu z chodników i ulic do pół jezdni na szerokość frontu domu należy do właścicieli względnie dzierżawców realności, zaś oczyszczenie z tegoż placów oraz chodników i części ulic, połączonych przed placami niezabudowanymi do Zarządu gminy, który od właścicieli placów niezab. może żądać zwrotu wydatków, poniesionych z powodu oczyszczenia ze śniegu przestrzeni, znajdujących się przed należącymi do nich placami.

Zarządzenie powyższe należy natychmiast ogłosić w gminie i zaznaczyć, że niestosowanie się do tegoż będzie z całą surowością karane w myśl § 17 rozp. N. N. K. z10—6 1921 Dzupł. Nr 55.

STATUT [3)]

SKŁADNICY TOWAROWEJ WŁAŚCICIELI HOTELI, PENSJONATÓW i RESTAURACJI W ZAKOPANEM.

SPÓŁDZIELNI ZAREJESTR. Z OGR. ODP.

Usunięcie członka Rady Nadzorczej.

§ 32. Członkowie Rady Nadzorczej, którzy utracili prawo rozporządzania swym majątkiem lub zasądzeni zostali za wykroczenie z chęci zysku pochodzące, tracą swój mandat na zasadzie § 9 stat. Członkowie Rady Nadzorczej, którzy nie dotrzymują swych zobowiązań wobec spółdzielni, mogą byś uchwałą Walnego Zgromadzenia, powziętą większością 3/4 głosów obecnych, z urzędowania każdego czasu usunięci. Prawo i obowiązek postawienia wniosku na usunięcie członka Rady Nadzorczej nie spełniającego swych obowiązków, ma Dyrekcja, członkowie Rady Nadzorczej, a także podnieść go może pisemnie do Rady Nadzorczej 20 członków Spółdzielni z podaniem powodów.

C. Walne zgromadzenie.

§ 33. Prawa przysługujące członkom w sprawach spółdzielni wykonują oni na Walnych Zgromadzeniach.

Do uczestnictwa w Walnych Zgromadzeniach uprawnieni są wszyscy członkowie spółdzielni. Za instytucje i spółdzielnie biorą udział ich wykazani pełnomocnicy. Każdy członek ma na Walnem Zgromadzeniu jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów.

Zwoływanie.

§ 34. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje corocznie Dyrekcja najdalej do końca czerwca. Prócz tego zaś zwoła Dyrekcja Walne Zgromadzenie na żądanie: a) Rady Nadzorczej, b) Związku rewizyjnego, lub Rady spółdzielczej, jeżeli spółdzielnia do związku takiego nie należy, c) jednej dziesiątej części ogółu członków spółdzielni, przedstawione Dyrekcji na piśmie, w którem podanem będzie cel Zgromadzenia, porządek dzienny i uzasadnienie żądania. Takie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie winno być tak zwołane, aby się odbyć mogło do sześciu tygodni od dnia zażądania.

O ileby Dyrekcja Walnego Zgromadzenia nie zwołała, zrobi to Rada Nadzorcza, organ rewizyjny lub Rada spółdzielcza.

§ 35. Porządek obrad będzie z góry przez organ zwołujący ustalony i conajmniej na tydzień wprzód do wiadomości członków podany. Uchwały mogą zapadać jedynie w sprawach, objętych porządkiem dziennym.

Zwołanie odbywa się przez umieszczenie ogłoszenia w piśmie, do tego przez Radę Nadzorczą przeznaczonym, przez wywieszenie ogłoszenia w lokalu spółdzielni oraz przez zawiadomienie pocztą lub kurendą. Ogłoszenie to postanawiać będzie czas, miejsce i porządek dzienny obrad, a winno być zamieszczone na 8 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Uprawnieni do żądania zwołania Walnego Zgromadzenia mogą się też domagać zamieszczenia pewnych spraw na porządku obrad, żądanie to powinno być jednak najpóźniej na miesiąc przed dniem Walnego Zgromadzenia do wiadomości podane.

Obrady i ich regulamin.

§ 36. Obrady zagaja delegat organu zwołującego, na zwyczajnych Walnych Zgromadzeniach, Prezes Rady Nadzorczej. Walne Zgromadzenie konstytuuje się, wybierając przewodniczącego, który powołuje z pośród obecnych sekretarza i trzech weryfikatorów protokołu, przy wyborach zaś trzech skrutatorów do obliczenia i sprawdzenia głosów. Protokół podpisuje przewodniczący, sekretarz i wyryfikatorowie.

Głosowanie.

§ 37. Przy głosowaniu rozstrzyga bezwzględna większość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Głosowanie odbywa się według uznania przewodniczącego albo przez podniesienie rąk albo przez powstanie z miejsc.

W razach wątpliwych może przewodniczący zarządzić głosowanie imienne, nastąpić to zaś musi wtedy, gdy zażąda tego przynajmniej 1/4 część obecnych. W sprawach wyborów głosowanie odbywa się kartkami.

Quorum i kompetencje.

§ 38. Walne Zgromadzenie należycie zwołane, zdolnem jest do powzięcia uchwał, gdy przynajmniej 1/10 ogółu członków jest obecnych. W razie braku kompletu może się tegoż samego dnia o godzinę później odbyć drugie Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, którego uchwały będą ważne bez względu na ilość obecnych członków. Uwaga ta powinna być zamieszczona w ogłoszeniu Walnego Zgromadzenia, co zastępuje formalne zwołanie (§ 34).

§ 39. Uchwały o zmianie statutu, dotyczące celu lub przedmiotu spółdzielni, podwyższenia udziałów podwyższenia dodatkowej odpowiedzialności spółdzielni zapaść mogą tylko większością 3/4 głosów obecnych. Rozwiązanie spółdzielni i zmiana postanowień tego statutu co do języka urzędowego i co do narodowości polskiej członków Rady Nadzorczej może być uchwalona na dwóch kolejno po sobie następujących zebraniach w odstępie najmniej 14 a najwyżej 60 dni większością 3/4 obecnych członków.

§ 40. Protokół Walnego Zgromadzenia winien zawierać streszczony przebieg obrad, powzięte uchwały, ewentualnie zgłoszone sprzeciwy. Odpis protokołu obrad Walnego Zgromadzenia przesłany być powinien Radzie spółdzielczej przez Związek rewizyjny.

§ 41. Do Walnego Zgromadzenia należy:

1. wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej.

2) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką spółdzielnia może zaciągnąć.

3) dysponowanie sposobem lokaty funduszu zapasowego.

4) zatwierdzanie bilansów, zamknięć rocznych, udzielanie Dyrekcji absolutorjum.

5) rozdział zysków i oznaczanie sposobu pokrycia strat w granicach statutowych.

6) powzięcie uchwały w przedmiocie sprawozdania rewizyjnego.

7) Zmiana statutu z ograniczeniem w § 39 podanem.

8) orzekanie o zażaleniach przeciw członkom Rady Nadzorczej i Dyrekcji.

9) wybór pełnomocników do prowadzenia procesu przeciw członkom Rady Nadzorczej.

10) powzięcie uchwały o rozwiązaniu i likwidacji spółdzielni i wybór likwidatorów.

IV. POSTANOWIENIA GOSPODARCZE.

Rok administracyjny i sprawozdania.

§ 42. Rok administracyjny liczy się od 1 kwietnia jednego roku **do 31 marca następnego roku.** Za każdy rok obrotowy zestawia Dyrekcja sprawozdanie działalności spółdzielni tudzież zamknięcie rachunkowe: a) z wykazu obrotów, b) z bilansu, c) z rachunku strat i zysków.

Przy prowadzeniu rachunkowości winien Zarząd przestrzegać bezwzględnie wiążących przepisów rozdziału VII ustawy o spółdzielniach, w szczególności zaś art. 54.

§ 44. Sprawozdanie z działalności i zamknięcie rachunkowe, zestawione w myśl instrukcji Rady spółdzielczej w przedmiocie sposobu sporządzania przez spółdzielnie sprawozdań rocznycd i wedle instrukcji Związku rewizyjnego, Dyrekcja przedłoży najpóźniej do końca kwietnia do zbadania Radzie Nadzorczej. Następnie wyłożone ono będzie na 14 dni przynajmniej przed dniem Walnego Zgromadzenia w lokalu spółdzielni. Rada Nadzorcza przedłoży swe sprawozdanie na Walnem Zgromadzeniu.

Fundusz zapasowy.

§ 45. Fundusz zapasowy tworzy spółdzielnia dla wzmocnienia majątkowej podstawy, na pokrycie strat bilansowych. Do funduszu tego wpływają:

a) wpisowe członków, b) 25% czystego zysku, dopóki fundusz zapasowy nie dosięgnie pełnej wysokości udziałów później zaś 10% c) odsetki od lokacji funduszu zapasowego, d) przedawnione należytości z tytułu zwrotu udziałów. Fundusz zapasowy powinien wzrastać i być zasilany tak długo dopóki jego odsetki nie wystarczą na pokrycie kosztów administracji.

Rezerwy strat.

§ 46. Prócz funduszu zapasowego będzie Walne Zgromadzenie dotować z czystego zysku rezerwy strat na pokrycie szczegółowych strat lub przyszłych inwestycji, oraz na zasilenie funduszów utworzonych przez Radę Nadzorczą na specjalne cele.

Zysk.

§ 47. Rozdział zysku uskuteczni Walne zgromadzenie, wedle następujących zasad: a) 25% czystego zysku przypada na fundusz zapasowy dopóki nie dosięgnie wysokości równej sumie deklarowanych udziałów, po uzyskaniu tej granicy tylko 10% czystego zysku przypadnie na powyższy cel, b) część zysku przypadnie na rezerwy strat — oznaczy ją Walne Zgromadzenie, c) część zysku przypada do rozdziału pomiędzy członków tytułem dywidendy od wpłaconych udziałów nie wyższej jak 2% od sta ponad najwyższą stopę dyskontową Banku Polskiego w roku obrachunkowym. O ile udziały nie są w całości wpłacone, dywidendę dopisuje się do udziałów. Niepodjęte dywidendy przedawniają się po latach pięciu od dnia uchwały Walnego Zgromadzenia oznaczającej dywidendę a przedawnione kwoty przelane będą do funduszu zapasowego, d) część zysku oznaczona przez Walne Zgromadzenie przypadnie na cele użyteczności publicznej, w szczególności poparcie ruchu spółdzielczego, e) pozostałą resztę przenosi się na rachunek strat i zysków roku następnego.

Straty.

§ 48. Pokrycie strat bilansem wykazanych nastąpi na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia — bilans ten zatwierdzającej:

a) z części czystego zysku za rok ubiegły przeniesionej na rachunek roku następnego, b) ze specjalnych funduszów strat, c) z ogólnego funduszu zapasowego, d) z udziałów przez odpisanie ich w całości lub w części.

Gdyby powyższe fundusze na pokrycie strat nie wystarczały, może Walne Zgromadzenie uchwalić bezwzględną większością głosów, że członkowie obowiązani są do wcześniejszego wpłacania udziałów niż to przewiduje statut, a gdyby i to nie wystarczyło może Walne Zgromadzenie uchwalić dopłaty potrzebne na pokrycie strat w granicach odpowiedzialności członków (§ 58 ust. o sp.).

V. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA.

§. 49. Rozwiązanie spółdzielni następuje w wypadkach w ustawie przewidzianych. Dobrowolne rozwiązanie spółdzielni nastąpić może na podstawie uchwały powziętej na dwóch kolejno po sobie w odstępie najmniej 14 a najwięcej 60 dni następujących Walnych Zgromadzeniach większością 3/4 głosów obecnych z tem jednak, że ilość głosów musi być większą od połowy ilości członków spółdzielni.

Z majątku pozostałego po spłaceniu długów i zabezpieczeniu roszczeń wierzycieli — uskutecznione będą zwroty dopłat i wypłata udziałów wraz z dywidendą na czas likwidacji. Pozostała reszta majątku przypadnie na cele spółdzielcze lub inne cele użyteczności publicznej, które Walne Zgromadzenie oznaczy.

VI. OGŁOSZENIE.

§ 50. Ogłoszenia spółdzielni nastąpią przez zamieszczenie w lokalu Zarządu i w piśmie „Poradniku Spółdzielni Kredytowych" tudzież w dzienniku Krakowskim „Czas" a gdyby tenże nie wychodził, w jednym z dzienników krakowskich.

VII. POSTANOWIENIE KOŃCOWE.

§ 51. Wszelkie wątpliwości z brzmienia statutu lub uchwał wynikłe — o ile nie rozstrzyga ich w sposób niewątpliwy ustawa o spółdzielniach z dnia 29 października 1920. Dz. U. R. P. Nr 111 ppz. 733—rozstrzyga na podstawie opinji Związku rewizyjnego Walne Zgromadzenie ostatecznie i nieodwołalnie z wykluczeniem drogi prawnej.

Powyższy statut został uchwalony jednomyślnie na Walnem Zgromadzeniu firmy: w dniach 12 i 17 grudnia 1922 r. i zarejestrowany w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu pod Nr bież. spółdzielni 43 na podstawie uchwały tegoż sądu z dnia 3 lutego 1923 r. Lcz. Firm. 703/22.

Wydawca, redaktor naczelny i odpowiedzialny Maksymiljan Skibiński. **Drukiem Jana Trybuły w Zakopanem.**